

ก 3544

สารคดี การศึกษา

นอกระบบโรงเรียน

กรมการศึกษานอกโรงเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ

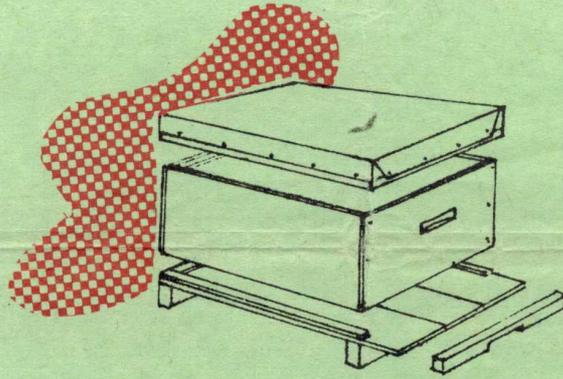
ฉบับที่ 312

ประจำปีที่แรก เดือน กุมภาพันธ์ 2524

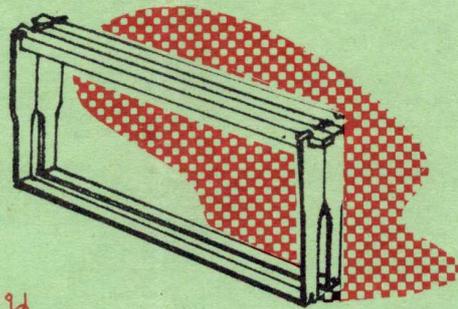
เสียงฟังกันดีกว่า

ก่อนอื่นที่เราจะเลี้ยงผึ้ง เราต้องรู้เสียก่อนว่าผึ้งพื้นเมืองในเมืองไทยของเรา มีอยู่ด้วยกันสามพันธุ์ คือ ผึ้งหลวง หรือผึ้งรวง ผึ้งมิม และผึ้งโพรง ในกระบวนผึ้งทั้งหมดนี้ ผึ้งหลวงตัวโตกว่าเพื่อน และดุเสียด้วย และเป็นผึ้งชั้นดี มีน้ำผึ้งคุณภาพยอดเยี่ยม ผึ้งมิมเป็นผึ้งตัวเล็ก ๆ เรียกอีกชื่อว่า “ผึ้งแมลงหวี่” ส่วนผึ้งโพรงเป็นผึ้งชอบทำรังตามโพรงดิน โพรงไม้ พวกนี้เลี้ยงง่าย

วิธีจะนำเอาผึ้งโพรงมาเลี้ยงในที่ที่เราจัดไว้ นั้น ต้องใช้วิธีหลอกล่ออยู่สักหน่อย คือ ราว ๆ เดือนพฤศจิกายน ถึงพฤษภาคม ในรังผึ้งโพรงทั่วไปมักจะมีนางพญาใหม่เกิดขึ้น นางพญาผึ้งตัวเก่าจะเสียสละรังเก่าอพยพไปหาที่ใหม่ ตอนที่ผึ้งอพยพนี่เองเป็นโอกาสเหมาะที่จะจับผึ้งมาเลี้ยงกันโดยใช้กรวยฝาชี สำหรับจับและนำเอาควัณธผึ้งเสียก่อน ให้มันเมาแล้วค่อย ๆ เขี่ยตัวนางพญาให้หล่นลงเบา ๆ ในฝาชีที่รองรับ บรรดาผึ้งจะพากันมาจับออกันอยู่ในฝาชีนั้นด้วยเต็มไปหมด เราก็เอาผ้าขาวบางรวบฝาชีผูกให้ดี แล้วนำเอามาปล่อยในหีบเลี้ยงหรือรังล่อโดยเราทำคอนไว้ในหีบ

หีบเลี้ยงผึ้ง

คอก

ลักษณะคอกนี้ทำด้วยไม้เป็นรูปร่างคล้ายขอบสะดึงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกลางยาวพอเหมาะกับหีบ ด้านข้างเจาะรูไม้แล้วเอาลวดขนาดเล็กซึ่งให้ตั้งที่ ๆ เป็นคอกให้ผึ้งเกาะ ห่างกันประมาณ 4 เซนติเมตรครึ่งกำลังดี โดยเป็นการสร้างรังเริ่มแรกให้มันโดยใช้คอก หรือจะปล่อยให้ผึ้งสร้างรังของมันเองก็ได้

การตั้งหีบเลี้ยงผึ้ง ต้องหันหน้าหีบไปทางทิศตะวันออก เพราะผึ้งจะออกหากินเมื่อเห็นแสงอรุณ โดยอย่าให้มีต้นไม้หรืออะไรมากีดขวางทางบินของมัน หลังจากเอาผึ้งเข้าหีบได้เรียบร้อย ประมาณสาม-สี่เดือนเท่านั้น ในรวงผึ้งก็จะมีน้ำหวานให้กินได้